

1. Lærermangelsloven.

Ved lov nr. 77 af 1. marts 1962 om foranstaltninger mod lærermangelen i folkeskolen blev undervisningsministeren bemyndiget til at gennemføre en række forholdsregler mod lærermangelen i folkeskolen og til i denne forbindelse at fravige forskellige bestemmelser i folkeskoleloven. I overensstemmelse med lovens § 4 blev forslag om revision af loven fremsat i folketinget i folketingsårene 1964-65 og 1967-68. Ved revisionerne blev bemyndigelserne forlænget for tre år, således at der efter revisionen i folketingsåret 1967-68 på ny skulle revideres forslaget om revision af loven i folketingsåret 1970-71.

Om den seneste revision henvises til Folketings-tidende 1967-68, 2. samling, tillæg A, sp. 493, for-handlingerne sp. 245-47 og 793-803, tillæg B, sp. 321-24, forhandlingerne sp. 2714 og 2799-2802 og tillæg C, sp. 201.

2. Anvendte foranstaltninger mod lærermangelen.

I undervisningsministeriets cirkulære af 5. marts 1962, der er optrykt som bilag 2, er der i henhold til loven af 1. marts 1962 fastsat midlertidige bestem-melser, dels om udskydelse af tidspunktet for ned-sættelse af elevtal og adgang til at forlange klasser delt efter folkeskolelovens § 12, dels om begræns-ninger i adgangen til at normere stillinger i folke-skolen. Dette cirkulære er siden 1968 suppleret med årlige cirkulærer, hvorved der i takt med stigningen i antallet af lærere er indført lempelser i forhold til de i cirkulæret af 5. marts 1962 fastsatte bestemmelser om højeste antal lærerkræfter ved skolerne, ligesom der i de sidste år er åbnet adgang til igen at ansætte faste vikarer i et vist omfang.

Fra skoleåret 1969-70 har det endvidere med henblik på en gradvis overgang til den i folkeskole-loven fastsatte klassekvotientgrænse for 1.-5. skole-år (28) været muligt at henstille, at børnetallet i 1. klasserne kun undtagelsesvis — f. eks. hvis knap-hed på undervisningslokaler gør det nødvendigt — kommer til at overstige 28. For skoleåret 1970-71 har man dernæst for så vidt angår klasser for 6. skole-år og 1. realklasser kunnet nedsætte elevtalsgrænsen fra 30 til de i folkeskoleloven fastsatte grænser, nemlig 28, henholdsvis 24.

3. Lærersituationen siden lovrevisionen i 1968.

Antallet af normerede og besatte stillinger i folke-skolen har i skoleårene fra 1967-68 til 1969-70 været

	normerede ca.	besatte ca.
1967-68 (ekskl. København) . . .	29.200	28.100
1968-69 (ekskl. København) . . .	30.500	29.500
1969-70 (inkl. København)	36.600	35.100

således at lærermangelen målt i ubesatte normerede stillinger har ligget omkring 1.500, hvis man går ud fra, at antallet af ubesatte stillinger i Københavns kommune i skoleårene 1967-68 og 1968-69 har været stort set det samme som konstateret for skoleåret 1969-70, ca. 500. Dette kan imidlertid ikke tages som udtryk for den reelle lærermangel, idet lærerne gennemsnitlig har læst godt 4 ugentlige overtimer, og godt 70.000 ugentlige timer er læst af faglærere og vikarer, hvorefter lærermangelen snarere har ligget omkring 6-6.500, hvis alle timer skulle have været læst af lærere, der var ansat i normerede stillinger, og uden anvendelse af overtimer. Hertil kommer, at det antal stillinger, der har kunnet normeres, er be-grænset af de regler, der er fastsat med hjemmel i loven af 1. marts 1962.

Efter de foreliggende oplysninger fra kommunerne er der i skoleåret 1970-71 (inkl. folkeskolen i Køben-havn) normeret lidt over 40.000 stillinger, hvoraf lidt over 37.500 er besat, således at der på dette grundlag må konstateres en lærermangel på omkring 2.500. Antallet af besatte stillinger i skoleåret 1970-71 må dog tages med et vist forbehold, idet fejl-kontrol på grundlag af oplysninger til ministeriets individuallærerstatistik endnu ikke har kunnet fore-tages. Ved en tilsvarende kontrol for skoleåret 1969-70 viste det sig, at de af kommunerne oplyste tal om antallet af besatte stillinger var noget for højt.

4. Seminariebyggeriet.

I bemærkningerne til forslagene til lovrevisionerne i 1965 og 1968 gav man udtryk for, at afhjælpningen af lærermangelen på længere sigt burde ske ved ud-videlse af bestående seminarier. Denne retningslinje følges fortsat, og undervisningsministeriet har i øv-rigt nu nedsat et udvalg vedrørende seminariebyg-geriet, der vil få nye projekter forelagt.

Siden lovrevisionen i 1968 er der bl.a. gennemført byggearbejder ved Vordingborg statsseminarium og Jelling statsseminarium samt ved Københavns Dag- og Aftensseminarium, Skive seminarium og Ålborg seminarium.

I finansåret 1968-69 har statens og de statsstøt-tede investeringer i seminariebyggeriet andraget:

Statsseminarier	ca. 9 mill. kr.
Private seminarier	22 — —
I alt	ca. 31 mill. kr.

I finansåret 1969-70:

Statsseminarier	ca. 4 mill. kr.
Private seminarier	38 — —
I alt	ca. 42 mill. kr.